

JAARVERSLAG 2020

Ook voor 't Heer en Feer was 2020 een jaar met veel hobbels. In januari en februari stonden de gastvrouwen en -heren 5 middagen per week voor eilanders en gasten klaar in het **Koningshuis**. Wie had toen kunnen bedenken dat de deuren in 2020 meer dicht dan open zouden blijven !?!

De op handen zijnde verbouwing van het Koningshuis deed ons besluiten het 30-jarige bestaan van onze vereniging op 24 februari 2020, te combineren met de feestelijke heropening van het Koningshuis begin juni. Vooralsnog bleef het Koningshuis na de voorjaarsvakantie tot aan Pasen, in de rustige periode, 4 middagen per week geopend in afwachting op de start van de verbouwing. Inmiddels werd steeds duidelijker dat het nog wel even zou gaan duren voordat er een definitieve klap op de verbouwingstekening en offerte gegeven kon worden. De planning ging naar achteren. We maakten plannen onze exposities in het Koningshuis toch te gaan wisselen. En toen kwam de eerste van de vele persconferenties van minister-president Rutte, die ervoor zorgde dat het jaar nog weer anders zou gaan lopen. Vanwege de **coronamaatregelen** werd het Koningshuis op 13 maart gesloten. We moesten allemaal even schakelen!

Ook de Algemene Ledenvergadering (ALV) van 21 maart moest anders. Het is een 'papieren' versie geworden. Er zijn geen reacties binnengekomen op de 3 voorstellen vermeld in de brief naar de leden waarna deze als 'voor akkoord' zijn aangenomen: Frits Roelsma is formeel toegetreden tot het bestuur van 't Heer en Feer (vereniging en stichting), het bestuur is decharge verleend voor het voorgaande verenigingsjaar, inclusief instemming met de Jaarrekening 2019, en er is ingestemd met de begroting en beleidsplan van 2020.

Na afloop van de ALV zou eigenlijk de feestelijke prestatie van het boek over de **Zeevaartschool van Schiermonnikoog 1872 - 1934**, geschreven door Arend Maris, plaatsvinden. Het eerste exemplaar is wel, zij het veilig thuis, volgens plan uitgereikt aan oud-kapitein Bennie van Bon (inmiddels 103 jaar), leerling aan de zeevaartschool op Schiermonnikoog van 1931 - 1934. De voorintekenaars op het eiland hebben het boek op de dag van de ALV thuisbezorgd gekregen. De walinschrijvers hebben het boek per post thuis ontvangen. Dank aan allen die de uitgave van dit prachtige boekwerk mogelijk hebben gemaakt!

Inmiddels zijn er van het boek 323 exemplaren verkocht (van de 400), zodat we uit de kosten zijn.

Hans Vugts had op 1 maart zijn termijn van 4 jaar als **penningmeester** erop zitten en was niet herkiesbaar. Er was nog geen opvolger gevonden. Hans heeft 't Heer en Feer nog een aantal maanden ondersteund. Op 11 augustus 2020 heeft Hans zijn werkzaamheden definitief overgedragen aan Frits Roelsma en Joyce van Bon. In de bestuursvergadering van 2 december heeft Frits aangeboden het penningmeesterschap op zich te nemen.

Hans, dank voor je inzet en zorgvuldige wijze waarop je de administratie van 't Heer en Feer 4½ jaar hebt bijgehouden!

Ook de presentatie van het **Jaarboek 2019** begin april waarvan de eerste exemplaren werden overhandigd aan de families Hellinga en Nijdam, moest op afstand en zonder publiek plaatsvinden. Foto's van de presentatie zijn te bezichtigen op de website, FaceBook en in de Dorpsbode. Het is weer een zeer fraai Jaarboek geworden! We hebben logischerwijs minder exemplaren kunnen verkopen dan voorzien maar zijn wel uit de kosten.

Tijdens de bestuursvergadering van mei kwamen we tot de conclusie dat het niet mogelijk was het Koningshuis op een corona-veilige manier open te kunnen stellen. Daar de verbouwing er toch echt aan zat te komen, is op zoek gegaan naar een alternatieve locatie. Deze werd gevonden in **Nieuwestreek 7, de voormalige oude Zeevaartschool**.

Op 11 juni werden de eerste exemplaren van het jaarlijkse **themanummer** – *Schiermonnikoog 75 jaar bevrijd*, door de schrijvers Jan Holwerda en Frits Roelsma uitgereikt aan de Commissaris van de Koning in Friesland, Arno Brok en de Minister van Defensie, Ank Bijleveld. Zij kwamen het eiland, tijdens het 'afgeslankte' bevrijdingsfeest, bezoeken.

Door de coronamaatregelen kon de **Lintjesregen** op 24 april niet plaatsvinden in de gebruikelijke vorm. Op 3 juli was het wel mogelijk om uitreikingen te organiseren. Daarom reikte burgemeester Ineke van Gent alsnog het lintje uit aan Hilbert de Vries. Hilbert kreeg de onderscheiding o.a. voor het vele werk dat hij voor 't Heer en Feer heeft gedaan!

Als eind-redacteur van het Tijdschrift zorgde Hilbert er samen met de Tijdschrift-redactie voor dat in april, september en december van 2020 de 3 edities van het **Tijdschrift** ook weer zijn verschenen!

Eind juli werd het Koningshuis ontruimd en werden de tijdelijke **exposities** (over De Zeevaartschool van Schiermonnikoog, Schiermonnikoog 75 jaar bevrijd, Vredenhof, strandpalen, ambulancevluchten, onderwijs, het eilander volkslied, de vlag, het wapen en de

ambtsketen en de eilander taal) met vereende krachten en onder tropische omstandigheden ingericht. De **expositie 2019 Rijsbergen – Van burcht... tot klooster** – was op momenten dat het Bezoekerscentrum geopend kon zijn, in 2020 nog te bezichtigen.

De Strúnmarkt had een andere vorm en was daardoor omgedoopt tot **Elfkramenmarkt**, met meer afstand, minder kramen en verspreid over een groter deel van het dorpscentrum. 't Heer en Feer had ook een kraam. Eerst in de Willemschhof. Later voor de oude Zeevaartschool. Tijdens de Elfkramenmarkt van 13 augustus opende 't Heer en Feer haar deuren voor publiek in de oude Zeevaartschool. Dit alles op 1,5 meter afstand, met desinfectiemiddel bij de ingang, een aangegeven routing en dosering van bezoekers.

We kregen een aantal mooie bruikleenobjecten ter beschikking om de exposities te verfraaien. Ook heeft 't Heer en Feer, mede door meer zichtbaar te zijn, in 2020 weer een aantal waardevolle schenkingen (en mooie contacten!) verkregen.

Per dienst waren er in totaal 3 gastvrouwen en gastheren aanwezig. We waren 3 middagen per week geopend. Het is even wennen in het nieuwe gebouw maar vooral aan de coronaregels. Niet alle gastvrouwen en -heren voelen zich voldoende op hun gemak om mee te doen.

De verbouwing van het Koningshuis startte dan toch op 14 september. Met horten en stoten kwam het proces op gang. Het begin was er, eindelijk!

De volgende verhuizing stond vervolgens al weer op stapel. Op 1 november begon het Dorpshuis met de verbouwing van het Dorpshuis/bibliotheek. Het archief en de bibliotheek van 't Heer en Feer bevonden zich op de zolder van het Dorpshuis en moest dan ook worden verplaatst. Een hele klus! Gelukkig schoot het Bezoekerscentrum, na overleg met schildersclub De Kwast, te hulp. We mogen tijdelijk hun excursie- c.q. atelierruimte gebruiken voor opslag, dank!

Helaas noodzaakten de coronamaatregelen ons om op 1 oktober ook de deuren van de Oude Zeevaartschool te sluiten. Gezien het tijdelijke karakter van de huisvesting in het Oude Zeevaartschool en de aanhoudende beperkingen i.v.m. het coronavirus, heeft Harry Alers een boekje gemaakt met een overzicht van de huidige exposities. Op deze manier is het toch mogelijk 'het museum te bezoeken'. Of als we toch open konden, dan zouden de bezoekers meer zelfstandig een rondgang langs de exposities kunnen maken. Helaas bleven de deuren de rest van het jaar gesloten.

De **webwinkel** speelde een hele belangrijke rol in 2020. Niet alleen het Museumboekje is hier verkrijgbaar, maar ook de **Duitse versie** van het in 2020 uitgebrachte themanummer *Rijsbergen – Van burcht... tot klooster* en *Schiermonnikoog 75 jaar bevrijd*, beiden vertaald door Martina Kurth-Schumacher.

Daarnaast zijn **7 themanummers**, waarvan sommige al even waren uitverkocht, opnieuw uitgebracht.

1. *Strandpalen op Schiermonnikoog* (themanummer 2018) – met toevoeging nieuwe strandpalen
2. *Klaas Onnes* (themanummer 2018)
3. *Twee oorkonden en een kwestie* (themanummer 2015)
4. *Een wandeling door het oude dorp* (themanummer 2006)
5. *Van Badhôtel tot Strandhotel* (themanummer 2008)
6. *Een eeuw toerisme* (themanummer 1999)
7. *Merklappen – Nuttige handwerken – Kleding* (themanummer 2009)

In totaal zijn er 228 themanummers via de webwinkel verkocht waarvan *Schiermonnikoog 75 jaar bevrijd* met 124 stuks, de meest verkochte was.

Ook de boekjes *Ambulancevluchten 1933-2020* en *De fotoreportage van Schiermonnikoog* geschreven door Jan Holwerda, zijn herdrukt.

In 2020 groeide het **digitale filmarchief** gestaag door. Eind 2020 waren er 32 films beschikbaar in het filmarchief. Er is voor 186 films kijkrecht besteld. *Een oorlog van acht weken* was met 16 keer, de meeste gevraagde. We hopen dat de films ook gauw weer gratis te bezichtigen zijn in de filmzaal van 't Heer en Feer!

In 2020 is de **ansichtkaarten-collectie** niet verder uitgebreid. We zijn hier gewoonweg niet aan toegekomen. Er werden wel 27 sets (81 stuks) 'leesplankjes met woorden in de Eilander taal' verkocht!

Het bestuur is maandelijks bijeengekomen voor de bestuursvergaderingen. Een aantal keren werd hierbij noodgedwongen gebruik gemaakt van Skype. Korte verslagen van de vergaderingen waren steeds terug te vinden op de website.

Het verheugt ons te kunnen melden dat het ledenaantal in 2020 toch met 10 leden is toegenomen!

AANTAL LEDEN	eiland	wal	totaal
31-12-19	202	258	460
31-12-20	200	270	470

Ondanks veel dingen die in 2020 vanwege corona niet konden of zaken die anders liepen dan verwacht, heeft 2020 ons toch veel moois gebracht. Het boek over de Zeevaartschool is gerealiseerd. We hebben weer een prachtig Jaarboek aan de reeks mogen toevoegen. Het themanummer 2020 is met veel enthousiasme ontvangen. Het Tijdschrift dat weer 3 x is verschenen. En onze (web)winkel die weer is gegroeid met nieuwe maar ook opnieuw uitgegeven titels. De collectie en het filmarchief zijn beiden verrijkt met mooie en belangrijke items. Vol vertrouwen gaan we verder met de plannen voor de inrichting van het Koningshuis. Dit alles met als doel het cultuurhistorisch erfgoed van Schiermonnikoog te bewaren, te bevorderen en te delen met een ieder die hiervoor belangstelling heeft.

Dank aan allen die zijn of haar steentje aan de vereniging heeft bijgedragen in 2020!